

Lausunnon antaminen luonnoksesta tupakkalain valtakunnalliseksi valvontaohjelmaksi 2025-2028

1. Yhteystiedot:

Valvontayksikkö: Päijät-Hämeen ympäristöterveys / Hollolan kunta

Yhteyshenkilön nimi: Silja Mäkelä

Yhteyshenkilön sähköpostiosoite: silja.makela@hollola.fi

2. Lausuntonne toimintaympäristön kuvauksesta (luku 1):

Toimintaympäristön muutosten kuvaus ja niiden vaikutukset valvontaan on hyvin tehty ja siinä on nostettu esille myös tulossa olevia muutoksia.

3. Lausuntonne valvontasuunnitelman sisällöstä (luku 2)

Luvussa 3 kuvattujen valtakunnallisten painopisteiden lisäksi on hyvä huomioida, että valvontayksiköllä voi olla omia painopisteitä, joissa huomioidaan paikalliset olosuhteet ja valvontatarpeet.

Entistä riskiperusteisempi valvonnan kohdentaminen ja kunnan mahdollisuus itse määrittää kohdekohtainen valvontatiheys on lähtökohtaisesti perusteltua. Tulevalla ohjelmakaudella tupakkalakiin tulossa olevat muutokset mm. savuttomien nikotiinituotteiden myynnin osalta sekä muut toimintaympäristön muutokset, kuten etämyynnin ja verkkoalustoilla tapahtuvan markkinoinnin lisääntyminen kuitenkin haastavat tupakkalain alaisten tuotteiden vähittäismyynnin valvontaa. Savuttomat nikotiinituotteet tuotevalvonnan näkökulmasta on yksi tulevan kauden valvonnan painopiste ja painopisteen toteuttaminen edellyttää myyntipaikkojen valvontakäyntejä. Näistä syistä olisi perusteltua, että tupakkatuotteiden vähittäis- ja tukkumyynnin valvontatiheys pidettäisiin edelleen tasolla 0,5, mutta valtakunnalliseen valvontasuunnitelmaan kirjattaisiin kunnille mahdollisuus harventaa tarkastustiheyttä esimerkiksi tasoon 0,2, jos kohteen valvontahistorian perustella toiminnassa ei ole todettu huomautettavaa.

Uusien valvontakeinojen, esim. yhteiskoulutusten, nostaminen esille valvontaohjelmassa on kannatettavaa. On hyvä huomioida, että tällaisten tilaisuuksien suunnittelu ja järjestäminen tulee varata riittävästi resursseja.

4. Lausuntonne valvonnan painopisteistä (luku 3)

Kuten vasu-luonnoksessa todetaan, edellyttää etämyynnin ja markkinoinnin valvonta viranomaisyhteistyötä paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla.

Verkkosivustoilla ja sosiaalisessa mediassa tapahtuvan myynnin ja markkinoinnin valvonta on haasteellista. Valviralta toivotaan etämyynti- ja markkinointipainopisteiden koordinoitua ja kouluttamista. Valtakunnallisesti valvojien käytössä oleva vuorovaikutteinen työtila Ruokaviraston Pikantin tapaan olisi tarpeellinen uudistus valvontatiedon jakamiseen valvontayksiköiden ja keskusviranomaisten välillä etenkin etämyynnin ja -markkinoinnin osalta

5. Lausuntonne valvontaohjelmakauden arvioinnista (luku 4)

-